

ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนรายวิชากลยุทธ์การตลาด
โดยการสอนด้วยสื่อวิดีโอของนักศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ชั้นปีที่ 1 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด
วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

จัดทำโดย

นางศุภานัน กังคะพิลาศ

การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชากลยุทธ์การตลาด
แผนกวิชาการตลาด ปการศึกษา 2568
วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

ชื่อเรื่อง : ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนรายวิชากลยุทธ์การตลาดโดยการสอนด้วยสื่อวิดีโอ
ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 กลุ่ม 2 สาขาวิชา
การตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

ผู้วิจัย : นางศุภานันท์ กังคะพิลาศ

สาขาวิชา : การตลาด

ปีการศึกษา : 2568

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนรายวิชากลยุทธ์การตลาดโดยการสอนด้วยสื่อวิดีโอของนักศึกษา ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอน

โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษา ระดับชั้น ปวส. 1 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี จำนวน 16 คน ใช้แบบประเมินเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการเรียนรายวิชากลยุทธ์การตลาด โดยการสอนด้วยสื่อวิดีโอของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น/การเรียนรู้โดยใช้สื่อวิดีโอช่วยให้นักศึกษาได้ใช้ความคิดวิเคราะห์และเข้าใจกลยุทธ์การตลาดมากยิ่งขึ้น/ต้องการให้ครูใช้สื่อวิดีโอในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ ด้วย และครูผู้สอนให้คำแนะนำในกลยุทธ์การตลาดไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตามลำดับความพึงพอใจน้อยที่สุด ได้แก่ ก่อนเข้าเรียนวิชากลยุทธ์การตลาด นักศึกษามักจะทบทวนเนื้อหาบทเรียนล่วงหน้าเสมอ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญ (ต่อ)	ค
สารบัญตาราง	ง
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย.....	1-2
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	2
1.4 คำจำกัดความในการวิจัย	2
บทที่ 2 เอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	3
2.1 ความหมายของสื่อการสอน	3
2.2 ความสำคัญของสื่อการสอน.....	3-5
2.3 ความหมายของสื่อวิดีโอ	5
2.4 คุณค่า และคุณประโยชน์ของสื่อวีดิทัศน์ด้านการเรียนการสอน.....	5-6
2.5 คุณค่า และคุณประโยชน์ของสื่อด้านการเรียนการสอน.....	6
2.6 ข้อดีของวีดิทัศน์	6-7
2.7 รูปแบบรายการโทรทัศน์/วีดิทัศน์ด้านการศึกษาหรือการเรียนการสอน.....	7
2.8 การแบ่งประเภทของสื่อตามรูปร่างลักษณะของสื่อ.....	7-8
2.9 การแบ่งประเภทของสื่อการสอน ตามการนำไปใช้.....	8-9
2.10 ประเภทและคุณสมบัติของสื่อการสอน	9-11
2.11 ความหมายของความพึงพอใจ	11-12
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย	13
3.1 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย	13
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	14
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	14
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	14
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	14-15
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	15

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	16
4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	16
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	16-18
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปราย และข้อเสนอแนะ	19
5.1 สรุปผลการวิจัย	19
5.2 การอภิปรายผล	20
5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย	20
บรรณานุกรม	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	16
ตารางที่ 4.2 แสดงค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับความพึงพอใจในการเรียนรายวิชากลยุทธ์การตลาด	17

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

ในสถานการณ์ปัจจุบันของสังคมไทย กระแสการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี การสื่อสารการคมนาคม การรับส่งข้อมูลและวิทยาการต่างๆ การแพร่ขยายของวัฒนธรรมข้ามชาติ รวมถึงการแข่งขันอย่างรุนแรงทางเศรษฐกิจและการค้าระดับโลก ในระบบการค้าเสรี จากการที่ประเทศพัฒนาปัจจัยพื้นฐานต่าง ๆ ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่จะรองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจความสามารถที่จะแข่งขันในตลาดโลก ความสามารถที่จะรับถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี การพัฒนาความรู้ความสามารถ และทักษะฝีมือแรงงาน หรือการเตรียมคน ให้มีคุณภาพ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุคโลกาภิวัตน์ล้วนแต่ส่งผลให้เกิดวิกฤตการณ์ขึ้นในสังคมอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

ในด้านการศึกษาก็เป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี การเรียนการสอนจึงต้องปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้สอดคล้องกับ สถานการณ์ปัจจุบัน สื่อการสอนเป็นสิ่งสำคัญที่ไม่อาจก้าวล่วงไปได้ ครูจึงต้องหาวิธีการและพัฒนาสื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ตามสภาพและความพร้อมของสถานศึกษาในการที่จะจัดหาอุปกรณ์ที่จะมาใช้ร่วมกับสื่อ นั้น ๆ ที่สะดวกและประหยัดน่าจะไม่น่าสิ้นสื่อ วัสดุในรูปแบบแผ่นวีซีดี ซึ่งหาได้ง่ายในปัจจุบัน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 เป็นกฎหมายแม่บทที่กำหนดกรอบการจัดการศึกษาของประเทศไทย โดยยึดหลักให้ประชาชนทุกคน มีสิทธิได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมและตลอดชีวิต มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สมบูรณ์ทั้งด้านความรู้ คุณธรรม และทักษะการดำรงชีวิต กำหนดระบบการศึกษาเป็นการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย พร้อมทั้งวางโครงสร้างการบริหาร การพัฒนาครู และระบบประกันคุณภาพ เพื่อยกระดับมาตรฐาน การศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกยุคใหม่

การทำวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนควรปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งจะช่วยให้ครูมีวิถีชีวิตของการทำงานครูอย่างเป็นระบบ และช่วยให้มองเห็นทางเลือกต่าง ๆ ได้กว้างขวางมากขึ้น แล้วจะตัดสินใจเลือกทางเลือกต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ ครูนักวิจัยจะมีโอกาสมากขึ้นในการคิดใคร่ครวญเกี่ยวกับเหตุผลของการปฏิบัติงาน และครูจะสามารถบอกได้ว่า การจัดการเรียนการสอนที่

ปฏิบัติไปนั้นได้ผลหรือไม่เพราะอะไร นอกจากนี้ครูที่ใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการเรียน การสอนนี้จะสามารถควบคุม กำกับ และพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองได้อย่างดี เพราะการทำงาน และผลของการทำงานนั้น ล้วนมีความหมายและคุณค่าสำหรับครูในการพัฒนานักศึกษา เป็นที่คาดหวังว่าเมื่อครูผู้สอนได้ทำการวิจัยในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการปฏิบัติการสอนอย่างเหมาะสมแล้ว จะก่อให้เกิดผลดีต่อการศึกษาและวิชาชีพครู คือ นักศึกษาจะมีการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ วงวิชาการศึกษาก็จะมีข้อความรู้หรือนวัตกรรมทางการจัดการเรียนการสอนที่เป็นจริงเกิดมากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อครูและเพื่อนครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก

การเรียนการสอนในรายวิชาการกลยุทธ์การตลาด ซึ่งเนื้อหาส่วนหนึ่งเป็นกลยุทธ์การตลาดซึ่งจำเป็นต้องบรรยายให้ผู้เรียนเข้าใจหลักเกณฑ์ของกลยุทธ์การตลาด เปรียบเทียบปรับกับเหตุการณ์ต่าง ๆ บางครั้งการบรรยาย อาจไม่เพียงพอที่จะสร้างความเข้าใจ ปัจจุบันมีสื่อวิดีโอในรูปแบบแผ่นวีซีดี ซึ่งสามารถนำมาประกอบการเรียนการสอนได้ดี อันจะสร้างความเข้าใจได้เร็วและชัดเจน โดยไม่เบื่อหน่ายเหมือนกับการบรรยายอย่างเดียว อีกทั้งเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนวิชาการกลยุทธ์การตลาดได้สนุกยิ่งขึ้น ในรายวิชาการกลยุทธ์การตลาด ผู้วิจัยได้ใช้สื่อวีซีดี “กลยุทธ์การตลาด” มาใช้ประกอบการวิจัยในครั้งนี้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1.1 เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนรายวิชาการกลยุทธ์การตลาด โดยการสอนด้วยสื่อวิดีโอของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

2.2.2 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอน

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ประชากร สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ได้กำหนดกลุ่มประชากร คือ นักศึกษา ระดับชั้น ปวส. สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

1.3.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษา ระดับชั้น ปวส. 1 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี จำนวน 16 คน

1.4 คำจำกัดความในการวิจัย

1.4.1 ความพึงพอใจในการเรียน หมายถึง ความชอบ ความกระตือรือร้นในการเรียนเมื่อใช้สื่อวิดีโอในการจัดการเรียนการสอน

1.4.2 สื่อวิดีโอ หมายถึง วิดีทัศน์ วีซีดี ซึ่งเป็นสื่อ “กลยุทธ์การตลาด” ที่ใช้ประกอบการสอน

บทที่ 2

เอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศึกษาความพึงพอใจในการเรียนรายวิชาการกลยุทธ์การตลาดโดยการสอนด้วยสื่อวิดีโอของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ผู้วิจัยได้จัดลำดับตามสาระดังนี้

1. ความหมายของสื่อการสอน
2. ความสำคัญของสื่อการสอน
3. ความหมายของสื่อวิดีโอ
4. คุณค่า และคุณประโยชน์ของสื่อวีดิทัศน์ด้านการเรียนการสอน
5. คุณค่า และคุณประโยชน์ของสื่อด้านการเรียนการสอน
6. ข้อดีของวีดิทัศน์
7. รูปแบบรายการโทรทัศน์/วีดิทัศน์ด้านการศึกษาหรือการเรียนการสอน
8. การแบ่งประเภทของสื่อตามรูปร่างลักษณะของสื่อ
9. การแบ่งประเภทของสื่อการสอน ตามการนำไปใช้
10. ประเภทและคุณสมบัติของสื่อการสอน
11. ความพึงพอใจ

2.1 ความหมายของสื่อการสอน

สื่อการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ วิธีการต่าง ๆ ที่ใช้เป็นสื่อกลางระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ในการถ่ายทอดความรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น สื่อการสอนจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเรียนการสอน ซึ่งแต่เดิมสื่อการสอนถูกเรียกว่า สื่อทัศนูปกรณ์

สื่อการสอนเป็นเครื่องมือหนึ่งในการถ่ายทอดสารจากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน ซึ่งกระบวนการสื่อความหมายนั้น เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาที่มนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ดังนั้นการถ่ายทอดความรู้ในการเรียนการสอนระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน จึงจำเป็นต้องดำเนินไปตามกระบวนการสื่อความหมายด้วยเช่นกัน

2.2 ความสำคัญของสื่อการสอน

โดยบทบาทและคุณค่าของสื่อการสอนนั้น มีนักเทคโนโลยีการศึกษา และนักจิตวิทยาหลายท่าน ได้สรุปสาระสังเขปสำคัญไว้ เช่น

อิริคสัน ได้กล่าวถึงความสำคัญของสื่อการสอนไว้ดังนี้

1. สื่อการเรียนการสอนจะช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ตัวอย่างเช่น ผู้เรียนที่ไม่มีโอกาสเดินทางไปต่างประเทศไกล ๆ แต่นำภาพยนตร์ที่เกี่ยวกับประเทศนั้น ๆ มาฉายให้ดู ผู้เรียนก็จะเกิดประสบการณ์ที่กว้างขวางขึ้น

2. สื่อการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้สอนสามารถจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างหลากหลาย เช่นการใช้บทเรียนจากวิทยุ โทรทัศน์ เครื่องฉาย หรือบทเรียนสำเร็จรูป

3. สื่อการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการตอบสนองตามความคาดหวังที่คาดหวังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เช่น ศูนย์การเรียนรู้ หรือการเรียนรู้ด้วยตัวเองจากบทเรียนสำเร็จรูป

4. สื่อการเรียนการสอนจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ เช่น การใช้ศูนย์ การเรียนรู้ จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักอภิปราย การสาธิต การแสดงนาฏการ เป็นต้น

5. สื่อการเรียนการสอนจะช่วยสอนสิ่งที่อยู่ในที่ลับ ไม่สามารถนำมาให้ดูโดยตรงได้ เช่น ภาพยนตร์การ์ตูนแสดงการทำงานของอะตอม

6. สื่อการเรียนการสอน จะช่วยในการวินิจฉัย หรือการซ่อมเสริมผู้เรียนได้ ตัวอย่างเช่น การใช้แบบเรียนรู้สำเร็จรูปสำหรับผู้เรียนที่เรียนช้ากว่าปกติ

เกอร์ลาซ และ ฮีโล ได้ให้ลักษณะพิเศษของสื่อการสอนไว้ดังนี้

1. สื่อการเรียนการสอนสามารถบันทึกเหตุการณ์ในอดีต ตลอดจนปัจจุบันได้ และสามารถนำกลับมาใช้ได้

2. สื่อการสอนสามารถบันทึกเหตุการณ์ที่มนุษย์ไม่สามารถสังเกตหรือมองเห็นได้ เช่น การใช้ภาพยนตร์ฉายแสดงการงอกของต้นถั่ว การแสดงภาพนักกีฬาที่เคลื่อนไหวช้าลง หรือการถ่ายสไลด์จากกล้องจุลทรรศน์ เป็นต้น

3. สื่อการเรียนการสอนสามารถใช้ได้กับคนกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย หรือรายบุคคลในสถานที่แตกต่างกันได้

เปรี๊อง กุมท ได้กล่าวถึงคุณค่าของสื่อการเรียนการสอน ต่อผลการเรียนการสอนดังนี้

1. ช่วยให้คุณภาพการเรียนรู้ดีขึ้น เพราะมีความจริงจังและมีความหมายชัดเจนต่อผู้เรียน
2. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้มากขึ้นในเวลาที่กำหนดไว้
3. ช่วยให้ผู้เรียนสนใจ และมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในกระบวนการเรียนการสอน
4. ช่วยให้ผู้เรียนจดจำและประทับใจความรู้ที่ ทำอะไรเป็นเร็วและดีขึ้น
5. ช่วยส่งเสริมการคิดและแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
6. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ในสิ่งที่ยากลำบากได้ โดยการแก้ปัญหาหรือข้อจำกัดต่าง ๆ ได้ดังนี้

- ก. ทำสิ่งซับซ้อนให้ง่ายขึ้น
- ข. ทำสิ่งที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรม
- ค. ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวเร็วให้ช้าลง
- ง. ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวหรือเปลี่ยนแปลงช้าให้เร็วขึ้น
- จ. ทำสิ่งใหญ่ให้มีขนาดเล็กลง
- ฉ. ทำสิ่งเล็กให้มีขนาดใหญ่ขึ้น
- ช. นำเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีตมาศึกษาได้
- ซ. นำสิ่งที่อยู่ไกลหรือลับมาศึกษาได้

กล่าวโดยสรุปแล้ว คุณค่าของสื่อการสอนนั้น เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ช่วยอำนวยความสะดวก และช่วยในการจัดสภาพการเรียนรู้ เอื้อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างเหมาะสม โดยช่วยทำให้สิ่งที่ยากต่อการเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ใช้เวลาน้อยลง หรือสามารถเรียนรู้ได้ในกลุ่มขนาดใหญ่ ช่วยลดช่องว่างทางการเรียนรู้ ทั้งด้านระยะเวลา ระยะทาง งบประมาณ หรืออีกนัยหนึ่งคือ ช่วยขจัดหรือลดอุปสรรคทางการเรียนรู้ลงนั่นเอง

2.3 ความหมายของสื่อวิดีโอ

วิดีโอ (Video) ตามพจนานุกรมเว็บสเตอร์ อ่านว่า “วิตดีโอ” ภาษาลาตินแปลว่า “ฉันเห็น” (I see) คำว่า วิดีโอนี้ ศัพท์พจนานุกรมสื่อสารมวลชนของคณะวารสาร-ศาสตร์ และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ให้ความหมายว่า ส่วนที่มองเห็น (Visual) หรือส่วนที่เป็นภาพ (Picture, Image) ในรายการวิทยุโทรทัศน์ หรือจากการฉายภาพ หรือภาพยนตร์ซึ่งแตกต่างจากส่วนของเสียง (Audio) หรือส่วนที่ทำให้หูได้ยิน

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้บัญญัติศัพท์เรียกวิดีโอว่า “วิดีโอทัศน์” ซึ่งคำว่า วิดี มาจากคำภาษาบาลีว่า “วดี” ซึ่งหมายถึง แสง และออกเสียงคล้ายศัพท์เดิมคือ วิดีโอ ในภาษาอังกฤษ แต่หลายแห่งใช้คำเรียกที่แตกต่างกันไป บางแห่งจึงใช้คำว่า แถบวิดีโอทัศน์บ้าง บางแห่งจึงใช้คำว่า ภาพทัศน์บ้าง บางแห่งจึงใช้คำว่า แถบบันทึกภาพบ้าง เทปโทรทัศน์บ้าง หรือเรียกทับศัพท์ว่า วิดีโอเทปบ้าง ดังนั้น คำว่า วิดีทัศน์ หรือภาพทัศน์ ก็คือ วิดีโอ (Video) และคำว่า แถบวิดีโอทัศน์ แถบบันทึกภาพ เทปโทรทัศน์ หรือเทปภาพทัศน์ หรือเทปวิดีโอทัศน์ ก็คือ วิดีโอเทป (Video tape) มีความหมายอย่างเดียวกันนั่นเอง (อ้างจาก นภาพรณ อัจฉริยะกุล และพิไลพรรณ ปุกหุด. “สื่อภาพทัศน์” เอกสารการสอนชุดวิชา ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาพนิ่ง และภาพยนตร์ หน่วยที่ 14. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2542 : น. 2556)

2.4 คุณค่า และคุณประโยชน์ของสื่อวิดีโอทัศน์ด้านการเรียนการสอน

ในบรรดาสื่อการสอนที่ได้นำไปใช้เป็นเครื่องช่วยการเรียนการสอนนั้น สื่อวิดีโอทัศน์เป็นสื่อหนึ่งที่น่าสนใจและมีบทบาท และอิทธิพลต่อการศึกษามากมาย เพราะคุณสมบัติของวิดีโอทัศน์เอื้ออำนวยให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาหลายประการ (นภาพรณ อัจฉริยะกุล และพิไลพรรณ ปุกหุด. เอกสารการสอนชุดวิชา ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาพนิ่งและภาพยนตร์ หน่วยที่ 14. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2542 : น. 2559 - 2560)

2.5 คุณค่า และคุณประโยชน์ของสื่อด้านการเรียนการสอน

- 1) สามารถนำสิ่งที่อยู่ภายนอกห้องเรียนเข้ามาสู่การศึกษาในห้องได้
- 2) สามารถใช้เทคนิคในการถ่ายทำเพื่อให้นักศึกษาได้เห็นสิ่งที่เล็กมาก ๆ ได้อย่างชัดเจนด้วยตาเปล่า ทั้งนี้ก็ด้วยวิธีการถ่ายทำ คือ การจับภาพระยะใกล้ (Close up) (Extreme Close up) หรือให้ได้เห็นภาพแบบกว้างไกล (Long shot and Wide angle)
- 3) สามารถใช้เทคนิคการถ่ายทำให้นักศึกษาเห็น และเกิดความเข้าใจในกระบวนการบางอย่าง ซึ่งมนุษย์เราไม่สามารถเห็นได้ตามปกติ เช่น เทคนิคการถ่ายทำภาพอนิเมชัน (Animation) ช่วยทำให้สิ่งที่ไม่มีชีวิตเคลื่อนไหวได้เหมือนกับสิ่งมีชีวิต
- 4) สามารถใช้เทคนิคการซ้อนภาพ (Superimposition) จากแหล่งสัญญาณภาพ 2 แหล่งให้ปรากฏอยู่ในจอได้ในเวลาเดียวกัน
- 5) สามารถเสนอภาพ และเสียงจากสื่ออื่น ๆ ที่ใช้กันในสถานการณ์การเรียนการสอนได้เกือบทุกชนิด ซึ่งทำให้รายการสอนนั้นน่าสนใจ และชวนให้น่าติดตามมากขึ้น
- 6) สามารถตัดต่อแก้ไข หรือเพิ่มเติมเนื้อหาให้ทันสมัยอยู่เสมอ ทำให้การเรียนการสอนเกิดประโยชน์ตรงกับความต้องการของผู้สอน โดยไม่สิ้นเปลืองเวลา และค่าใช้จ่ายมากขึ้น

7) สามารถเผยแพร่ความรู้ออกไปได้อย่างกว้างขวาง เครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกภาพมีขนาดเล็ก จึงสามารถนำไปถ่ายทำรายการได้สะดวก สามารถบันทึกเหตุการณ์ หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นได้ในทันที และเก็บไว้สอนต่อไปได้ไม่จำกัดเวลา และสถานที่ และเมื่อสอนไปแล้วจะนำมาสอนอีกก็ครั้งก็ได้

8) วีดิทัศน์ เอื้ออำนวยให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้ เพราะสามารถดูซ้ำได้หลายครั้งจนกว่าจะเข้าใจหรือจดจำได้

9) วีดิทัศน์สามารถช่วยครูผู้สอนได้ด้วยการบันทึกภาพการสอนของครู แล้วนำมาเปิดชมเพื่อตรวจสอบความบกพร่อง และข้อผิดพลาดนั้น ๆ เพื่อพัฒนาการสอนให้ได้ผลดียิ่งขึ้นได้ตลอดเวลา

2.6 ข้อดีของวีดิทัศน์

1) วีดิทัศน์เป็นสื่อที่รวมเอาสื่อชนิดอื่น ๆ ไว้ในตัวเองได้ ไม่ว่าจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ วิชุกระบายเสียง และภาพยนตร์ จึงทำให้มีประสิทธิภาพในการถ่ายทอดสารต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

2) ภาพ และเสียงที่แสดงออกมาสามารถเร้าอารมณ์ และสนใจในการติดตามได้เป็นอย่างดี

3) ทางเทคนิคในการทำภาพพิเศษต่าง ๆ (Special effect) ย่อมช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4) การนำเสนอสารทางโทรทัศน์ทำได้หลายรูปแบบที่ให้ความเหมาะสมกับสารนั้น ๆ และกลุ่มผู้ชม

5) โทรทัศน์มีอิทธิพลต่อจิตใจผู้คนสูง ไม่ว่าจะเป็นค่านิยมทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ เพราะโทรทัศน์เป็นสื่อที่จะทำให้ผู้ชมรู้สึกคล้อยตามได้ง่าย

6) ผู้ชมสามารถชมรายการทางโทรทัศน์ได้หลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นจากรายการออกอากาศ การส่งไปตามสายเคเบิล การยืมเทปวีดิทัศน์มาชมเอง ฯลฯ ทำให้ผู้ชมมีทางเลือกได้ตามความเหมาะสมของแต่ละคน

2.7 รูปแบบรายการโทรทัศน์/วีดิทัศน์ด้านการศึกษาหรือการเรียนการสอน

1) รายการแบบการบรรยาย (Lecture) เป็นการบรรยายคนเดียว อาจทำเป็นรายการโทรทัศน์ได้ ทั้งในสถาบันการศึกษา และนอกสถาบันการศึกษา

2) รายการแบบสนทนา (Interview) เป็นลักษณะของรายการที่สร้างผู้ติดตามปัญหาต่าง ๆ แทน ผู้ชมทางหน้าเครื่องรับโทรทัศน์ อาจจัดในรูปของผู้ร่วมสนทนามีวิทยากรและพิธีกร

3) รายการแบบสาธิต เป็นลักษณะรูปแบบที่มีการแสดง ทดลอง หรือทำให้ดู ผู้ร่วมรายการอาจมี 1 คน 2 คน หรือหลายคนก็ได้ แล้วแต่ที่จะสาธิตอะไร อย่างไร

4) รายการแบบจำลอง อาจจัดเป็นรูปแบบจำลองจากของจริง การจัดฉาก หรือผู้แสดงก็ได้ การจำลองทำให้ผู้ชมมีโอกาสได้ชมเช่นเดียวกับการแสดงของจริง

5) รายการละคร เป็นการแสดงละครหรือการละเล่นเป็นเรื่องราวมีผู้แสดงเช่นเดียวกับละครบนเวทีทางโทรทัศน์ทั่วไป แต่ในเนื้อเรื่องให้ความรู้สาระประโยชน์โดยแทรกการเรียนการสอนต่อผู้ชม

2.8 การแบ่งประเภทของสื่อตามรูปร่างลักษณะของสื่อ

Wilbure Young ได้แบ่งประเภทของสื่อการสอนไว้ดังนี้

- 1) ทัศนวัสดุ ได้แก่ กระดานชอล์ก แผนภูมิ รูปภาพ สไลด์ फिल्म फिल्मสคริป
- 2) โสตวัสดุ ได้แก่ เทปบันทึกเสียง วิทยุ ห้องปฏิบัติการทางภาษา
- 3) โสตทัศนวัสดุ ได้แก่ ภาพยนตร์ โทรทัศน์
- 4) เครื่องมือต่าง ๆ ได้แก่ เครื่องฉาย เครื่องเสียง
- 5) กิจกรรม ได้แก่ นิทรรศการ การสาธิต นาฏการ การศึกษานอกสถานที่

Gerlach and Ely ได้แบ่งสื่อการสอนออกเป็น 6 ประเภท ดังนี้

1) ภาพนิ่ง ได้แก่ รูปภาพต่าง ๆ ทั้งที่เป็นภาพถ่าย ภาพพิมพ์ และภาพที่มีอยู่ในหนังสือ สไลด์ फिल्म และภาพโปรงใส

2) การบันทึกเสียง ได้แก่ สื่อที่บันทึกเสียงไว้ เช่น แผ่นเสียง เทปบันทึกเสียง फिल्मภาพยนตร์ และเทปโทรทัศน์ เป็นต้น สื่อประเภทนี้จัดเป็นวัสดุ

- 3) ภาพเคลื่อนไหว ได้แก่ फिल्मภาพยนตร์ และ เทปโทรทัศน์
- 4) โทรทัศน์
- 5) ของจริง สถานการณ์จำลอง และหุ่นจำลอง
- 6) การสอนแบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

เบรื่อง กุมุท ได้แบ่งสื่อการเรียนการสอนไว้ 4 ประเภท ดังนี้

- 1) บุคลากร ได้แก่ ครู วิทยากร
- 2) วัสดุ ได้แก่ กระดาษ สี ของจริง สิ่งจำลอง หนังสือ फिल्म
- 3) เครื่องมือหรืออุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องฉาย เครื่องมือปฏิบัติงาน
- 4) สถานที่ ได้แก่ การสาธิต การจัดนิทรรศการ การแสดงบทบาทสมมติ

โดยทั่วไป วงการเทคโนโลยีการศึกษา แบ่ง สื่อการศึกษาออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่

1) เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ โดยเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการส่งสาร หรือส่งสื่อ ซึ่งเครื่องมือ หรืออุปกรณ์นี้ จำเป็นต้องมี ส่วนประกอบที่เรียกว่า soft ware เพื่อนำข้อมูลในวัสดุ ส่งไปยังผู้รับ

2) วัสดุ (soft ware) เป็นสื่อเล็กหรือสื่อเบา ทำหน้าที่คือ การเก็บสารไว้ในตัว เพื่อใช้ประกอบกับเครื่องมือ หรืออุปกรณ์เพื่อใช้ในการส่งสาร หรือบางครั้ง ก็สามารถส่งสารด้วยตัวของมันเอง

3) เทคนิค หรือวิธีการ เป็นการกระทำที่อยู่ในรูปแบบของการปฏิบัติ อาจจะใช้วัสดุเครื่องมือหรือไม่ใช้ก็ได้ เทคนิคที่จัดว่าเป็นสื่อการสอนเช่น การแสดงนาฏการ การสาธิต การบรรยาย เป็นต้น

ศิริพงษ์ พะยอมแย้ม ได้ให้ทัศนะด้านประเภทของสื่อไว้ว่า สื่อสามารถแบ่งตามมิติออกเป็น 3 แบบได้แก่

- 1) สื่อสามมิติ
 - ก. สื่อ 3 มิติชนิดเคลื่อนไหว เช่น บุคคล การสาธิต นาฏการ
 - ข. สื่อ 3 มิติชนิดนิ่ง เช่น ของจริง ของจำลอง
- 2) สื่อ 2 มิติ
 - ก. สื่อ 2 มิติชนิดเคลื่อนไหว เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์
 - ข. สื่อ 2 มิติชนิดนิ่ง เช่น รูปภาพ สไลด์ แผนที่ กระดานชอล์ก
 - ค. สื่อไร้มิติ ได้แก่ ภาษาพูด เสียงเพลง

2.9 การแบ่งประเภทของสื่อการสอน ตามการนำไปใช้

Carlton W. H. Erickson and David H. Curl ได้แบ่งสื่อการเรียนการสอนในแง่ของการนำไปใช้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) สื่อที่คนที่ไม่ต้องฉาย ได้แก่ หนังสือพิมพ์ รูปภาพ ของจริง การศึกษานอกสถานที่ หุ่นจำลอง

สถานการณ์จำลอง เกม วัสดุกราฟิก ป้ายนิเทศ และนิทรรศการ กระดานดำ แผ่นป้ายสาส์น กระเป๋าผนัง แผ่นป้ายไฟฟ้า

2) สื่อที่ต้องฉาย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ เทปโทรทัศน์ สไลด์ फिल्म สตรีป ไมโครฟิล์ม การบันทึกเสียง

Gerlach and Ely ได้แบ่งสื่อการสอนตามลักษณะทางกายภาพได้ 6 ประเภท ดังนี้

1) ภาพนิ่ง อาจเป็นภาพประกอบในหนังสือ ภาพประกอบป้ายนิเทศ สไลด์หรือฟิล์มสตรีป เป็นต้น

2) วัสดุอุปกรณ์ประเภทเสียง ได้แก่ การบันทึกเสียง แผ่นเสียง หรือ ระบบเสียงในฟิล์มภาพยนตร์

3) ภาพยนตร์ และวีดิทัศน์

4) โทรทัศน์

5) ของจริง สถานการณ์จำลอง หุ่นจำลอง

6) บทเรียนโปรแกรมและคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

กล่าวโดยรวม ๆ คือ การแบ่งประเภทของสื่อการสอนนั้น ไม่ว่าจะแบ่งโดยใช้เกณฑ์ใด ก็ยังคงอ้างอิงอยู่กับลักษณะของการรับรู้ และการเรียนรู้ เป็นหลัก ไม่ว่าจะแบ่งโดยใช้มิติ หรือ ลักษณะการนำไปใช้ หรือแม้แต่วิธีการของสื่อ สิ่งที่สำคัญของสื่อการสอนนั้น ไม่ใช่ประเภทของสื่อ แต่เป็นการออกแบบเพื่อการส่งสาร โดยต้องอาศัยการเลือกใช้ว่าจะออกแบบ และเลือกใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือใด ให้เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และสภาพแวดล้อม ยกตัวอย่างเช่น เราคงไม่สามารถใช้สื่อประเภทบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ในสถานที่ที่ไม่มีคอมพิวเตอร์ หรือไม่มีกระแสไฟฟ้าได้ ดังนั้น การเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และวัตถุประสงค์ของการสอน จึงมีความสำคัญสำหรับนักเทคโนโลยีการศึกษา

2.10 ประเภทและคุณสมบัติของสื่อการสอน

สื่อการสอนประเภทไม่ใช้เครื่องฉายวัสดุ อุปกรณ์ เทคนิควิธีการ

วัสดุ / อุปกรณ์ / วิธีการ	ข้อดี	ข้อจำกัด
สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือ ตำราเรียน คู่มือ วารสาร ฯลฯ	- เป็นสื่อการเรียนรู้ที่ดีที่สุดวิธีหนึ่ง - สามารถอ่านได้ตามอัตราความสามารถแต่ละบุคคล - เหมาะสำหรับการอ้างอิง - สะดวกในการพกพา - ทำสำเนาจำนวนมากได้ง่าย	- ถ้าจะให้ได้สิ่งพิมพ์ที่คุณภาพดีต้องใช้ต้นทุนในการผลิตสูง - บางครั้งต้องพิมพ์ใหม่เพื่อปรับปรุงข้อมูลที่ล้าสมัย - ผู้ที่ไม่รู้หนังสือไม่สามารถอ่านหรือทบทวนให้เข้าใจได้ - ไม่สะดวกในการแก้ไขปรับปรุง
การสาธิต	- การนำเสนอการปฏิบัติและกรรมวิธีให้เห็นอย่างเป็นขั้นตอนได้ชัดเจน - ใช้สอนทักษะได้เป็นอย่างดี - สร้างประสบการณ์ให้ผู้เรียนมีการรับรู้ร่วมกัน - กระตุ้นให้มีการซักถามและปฏิบัติตามขั้นตอนได้	- ผู้สอนต้องมีทักษะความชำนาญในวิธีการสาธิตเป็นอย่างดีจึงจะสามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่น - อาจเสียค่าใช้จ่ายสูง - อาจไม่สามารถหาสถานที่ที่เหมาะสมในการสาธิตได้

สื่อการเรียนการสอนประเภทใช้เครื่องฉาย วัสดุและอุปกรณ์ประเภทเสนอภาพนิ่ง

วัสดุ อุปกรณ์	ข้อดี	ข้อจำกัด
เครื่องวิดีโอโปรเจกเตอร์ (video projector) หรือ เครื่องแอลซีดี (crystal display)	- ใช้กับอุปกรณ์ได้หลายประเภท - สามารถเสนอภาพขนาดใหญ่จากอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เห็นภาพได้อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนการสอนด้วยคอมพิวเตอร์	- ถ้าต้องการเสนอภาพคมชัดมาก ๆ จะต้องใช้เครื่องที่มีราคาสูง - ต้องมีความรู้ในการต่อสายเข้ากับเครื่องให้ถูกต้อง - ต้องระวังในการใช้งานและการปิด/เปิดเพื่อถนอมหลอดฉาย

วัสดุและอุปกรณ์ประเภทเสนอภาพเคลื่อนไหว

วัสดุ-อุปกรณ์	ข้อดี	ข้อจำกัด
วีดิทัศน์	- สามารถใช้ได้กับผู้เรียนกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ - สามารถซ้ำเมื่อผู้เรียนไม่เข้าใจหรือทบทวน - แสดงการเคลื่อนไหวของภาพประกอบเสียงที่ให้ความรู้สึกใกล้เคียงของจริงมาก	- ต้นทุนอุปกรณ์และการผลิตที่มีคุณภาพดีมีราคาสูง และต้องใช้ช่างเทคนิคในการผลิต/จัดรายการ - ตัวอักษรที่ปรากฏบนจอโทรทัศน์มีขนาดเล็กอ่านยาก - แลกเปลี่ยนสภาพได้ง่าย
แผ่นวีซีดี (vcd : video-compact disc)	- คุณภาพของภาพบนแผ่นวีซีดีให้ความคมชัดมากกว่าแถบวีดิทัศน์ - ไม่มีการยืดเหมือนแถบวีดิทัศน์ - เครื่องเล่นแผ่นวีซีดีสามารถเล่นแผ่นซีดีได้ด้วย - ทำความสะอาดได้ง่ายหากเกิดความสกปรกบนแผ่น	- ผู้ใช้อาจไม่สะดวกในการบันทึกภาพยนตร์ลงแผ่นได้เองเหมือนการใช้แถบวีดิทัศน์ - แผ่นมาตรฐานสูงไม่สามารถใช้เล่นเครื่องเล่นมาตรฐานธรรมดาได้

2.11 ความหมายของความพึงพอใจ (ทฤษฎีความพึงพอใจ)

ความพึงพอใจ (gratification) ตามความหมายของพจนานุกรมทางด้านพฤติกรรม ได้ให้ความจำกัดความไว้ว่าหมายถึง ความรู้สึกที่ดีมีความสุข เมื่อคนเราได้รับผลสำเร็จ ตามความมุ่งหมาย (goals) ความต้องการ (need) หรือแรงจูงใจ (motivation) (Wolman, 1973)

ความพึงพอใจหมายถึง พอใจ ชอบใจ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, หน้า 775) ความพึงพอใจหมายถึงความรู้ที่มีความสุขหรือความพอใจเมื่อได้รับความสำเร็จ หรือได้รับสิ่งที่ต้องการ (Quirk, 1987)

ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกที่ดีเมื่อประสบความสำเร็จ หรือได้รับสิ่งที่ ต้องการให้เกิดขึ้นเป็นความรู้สึกที่พอใจ (Hornby, 2000)

โดยสรุปแล้วความพึงพอใจ หมายถึง ความพอใจ ชอบใจ และมีความสุข ที่ความต้องการหรือเป้าหมาย ที่ตั้งใจไว้บรรลุผลหรือสมหวังนั่นเอง สำหรับนักศึกษาแล้วที่ใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ส่วนใหญ่ก็ย่อมจะมีความต้องการหรือความคาดหวังว่า สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจะสามารถช่วยให้ตัวเองสามารถเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้นหรือ ได้ผลการเรียนดีขึ้นนั่นเอง ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบสอบถามวัดระดับความพึงพอใจ หรือผลการสอบ

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนรายวิชาการกลยุทธ์การตลาดโดยการสอนด้วยสื่อวิดีโอของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ได้ดำเนินการศึกษาตามลำดับดังนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการวิจัยไว้ดังนี้

- 1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี แนวความคิดเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญของสื่อการสอน คุณค่าของสื่อการสอน ประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอน หลักการเลือกสื่อ หลักการใช้สื่อ ประเภท และคุณสมบัติของสื่อการสอน
- 2) กำหนดกรอบความคิดในการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบความคิด เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนรายวิชาการกลยุทธ์การตลาดโดยการสอนด้วยสื่อวิดีโอของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี
- 3) กำหนดวัตถุประสงค์
- 4) กำหนดกลุ่มประชากร สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ได้กำหนดกลุ่มประชากร คือ นักศึกษา ระดับชั้น ปวส. สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษา ระดับชั้น ปวส. 1 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี จำนวน 16 คน
- 5) สร้างเครื่องมือการวิจัย การสร้างเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยศึกษาจากหลักการ ทฤษฎี แนวคิด วัตถุประสงค์ เพื่อจำแนกว่าควรสร้างเครื่องมือวัดด้านใดบ้าง ให้เหมาะสมกับสภาพของนักศึกษา ระดับชั้น ปวส. 1 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ที่ต้องการศึกษา
- 6) การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถามและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
- 7) การสรุปผลการวิจัยและนำเสนอผลการวิจัย โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการตลาด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี จำนวน 16 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนรายวิชาการกลยุทธ์การตลาดโดยการสอนด้วยสื่อวิดีโอของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรีโดยดำเนินการ ดังนี้

1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี แนวความคิดเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญของสื่อการสอน คุณค่าของสื่อการสอน ประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอน หลักการเลือกสื่อ หลักการใช้สื่อ ประเภท และคุณสมบัติของสื่อการสอน

2) ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบความคิด เพื่อทำการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนรายวิชาการกลยุทธ์การตลาด โดยการสอนด้วยสื่อวิดีโอของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย คือ

- ความพึงพอใจในการเรียนรายวิชาการกลยุทธ์การตลาด ที่ได้รับการสอนโดยสื่อวิดีโอ

- เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ คือ แบบประเมิน มี 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามความพึงพอใจในการเรียนรายวิชาการกลยุทธ์การตลาดที่ได้รับการสอนโดยสื่อวิดีโอ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถามและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ประเมินได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดค่าคะแนนจากแบบสอบถาม เป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 อยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มาก ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 อยู่ในระดับ มาก

ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 อยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง น้อย ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 อยู่ในระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง น้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1) ค่าเฉลี่ย (Mean) หรือเรียกว่าค่ากลางเลขคณิต ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐานเลขคณิต เป็นต้น

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดของกลุ่ม
	n	แทน	จำนวนของคะแนนในกลุ่ม

2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นการวัดการกระจายที่นิยมใช้กันมาก เขียนแทนด้วย S.D. หรือ S

$$\begin{aligned} \text{S.D.} &= \sqrt{\frac{\Sigma(X - \bar{X})^2}{n - 1}} \\ \text{หรือ} \quad \text{D.} &= \sqrt{\frac{n\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{n(n - 1)}} \end{aligned}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	ค่าคะแนน
	n	แทน	จำนวนคะแนนในแต่ละกลุ่ม
	Σ	แทน	ผลรวม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในการเรียนรายวิชากลยุทธ์การตลาด โดยการสอนด้วยสื่อวิดีโอของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 16 คน

4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยแบ่งการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจในการเรียนรายวิชากลยุทธ์การตลาด โดยการสอนด้วยสื่อวิดีโอของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	15	94.0
ชาย	1	6.0
รวม	16	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 94.0 และเป็นเพศชาย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจในการเรียนรายวิชากลยุทธ์การตลาด โดยการสอนด้วยสื่อวิดีโอของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความพึงพอใจในการเรียนรายวิชากลยุทธ์การตลาด โดยการสอนด้วยสื่อวิดีโอของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

หัวข้อ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านผู้สอน			
1.1 มีความสามารถในการถ่ายทอดเนื้อหา	4.30	0.65	มาก
1.2 มีวิธีการสอนที่สนุก ไม่น่าเบื่อ ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่เรียน	4.20	0.66	มาก
1.3 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม/แสดงความคิดเห็น	4.80	0.79	มากที่สุด
1.4 จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.00	0.82	มาก
1.5 ใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการสอนที่เหมาะสม	4.20	0.77	มาก
1.6 ครูผู้สอนให้คำแนะนำในกลยุทธ์การตลาดไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.50	0.72	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	4.33	0.71	มาก
2. ด้านผู้เรียน			
2.1 ก่อนเข้าเรียนวิชากลยุทธ์การตลาด นักศึกษามักจะทบทวนเนื้อหาบทเรียนล่วงหน้าเสมอ	3.90	0.68	มาก
2.2 ชอบที่จะให้ครูใช้สื่อวิดีโอในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชากลยุทธ์การตลาด	4.30	0.85	มาก
2.3 การเรียนโดยใช้สื่อวิดีโอทำให้นักศึกษากระตือรือร้นในการเรียนมากยิ่งขึ้น	4.20	0.81	มาก
2.4 การเรียนโดยใช้สื่อวิดีโอช่วยให้นักศึกษาได้ใช้ความคิดวิเคราะห์และเข้าใจกลยุทธ์การตลาดมากยิ่งขึ้น	4.70	0.75	มากที่สุด
2.5 ต้องการให้ครูใช้สื่อวิดีโอในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ ด้วย	4.50	0.74	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	4.24	0.73	มาก
สรุปผลการประเมินรวม	4.29	0.77	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้

- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม/แสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.79 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
- การเรียนโดยใช้สื่อวิดีโอช่วยให้นักศึกษาได้ใช้ความคิดวิเคราะห์และเข้าใจกลยุทธ์การตลาดมากยิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 0.75 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ต้องการให้ครูใช้สื่อวิดีโอในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ ด้วย และครูผู้สอนให้คำแนะนำในกลยุทธ์การตลาดไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 และเท่ากับ 0.72 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

4. ชอบที่จะให้ครูใช้สื่อวิดีโอในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชากลยุทธ์การตลาด และมีความสามารถในการถ่ายทอดเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 และเท่ากับ 0.65 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

5. การเรียนโดยใช้สื่อวิดีโอทำให้นักศึกษากระตือรือร้นในการเรียนมากยิ่งขึ้น/ใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการสอนที่เหมาะสม และมีวิธีการสอนที่สนุก ไม่น่าเบื่อ ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.81 เท่ากับ 0.77 และเท่ากับ 0.66 ตามลำดับ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

6. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

7. ก่อนเข้าเรียนวิชากลยุทธ์การตลาด นักศึกษามักจะทบทวนเนื้อหาบทเรียนล่วงหน้าเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 0.68 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปราย และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในการเรียนรายวิชาการกลยุทธ์การตลาด โดยการสอนด้วยสื่อวิดีโอ ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิค ลพบุรี เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิค ลพบุรี จำนวน 16 คน จากผลการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจในการเรียนรายวิชาการกลยุทธ์การตลาด โดยการสอนด้วยสื่อวิดีโอของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิค ลพบุรี

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจในการเรียนรายวิชาการกลยุทธ์การตลาด โดยการสอนด้วยสื่อวิดีโอของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิค ลพบุรี

ความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการเรียนรายวิชาการกลยุทธ์การตลาด โดยการสอนด้วยสื่อวิดีโอของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิค ลพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจเรียงตามลำดับ จากมากไปน้อย ดังนี้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น/การเรียนรู้โดยใช้สื่อวิดีโอช่วยให้นักศึกษาได้ใช้ความคิดวิเคราะห์และเข้าใจกลยุทธ์การตลาดมากยิ่งขึ้น/ต้องการให้ครูใช้สื่อวิดีโอในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ ด้วย และครูผู้สอนให้คำแนะนำในกลยุทธ์การตลาดไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตามลำดับ ความพึงพอใจน้อยที่สุด ได้แก่ ก่อนเข้าเรียนวิชาการกลยุทธ์การตลาด นักศึกษามักจะทบทวนเนื้อหาบทเรียนล่วงหน้าเสมอ

5.2 การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในการเรียนรายวิชาการกลยุทธ์การตลาด โดยการสอนด้วยสื่อวิดีโอของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 กลุ่ม 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคนิค ลพบุรี ดังนี้

- ด้านครูผู้สอน นักศึกษามีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ส่วนด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูผู้สอนควรปรับปรุง/เพิ่มเติมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพิ่มขึ้น เพราะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

- ด้านผู้เรียน นักศึกษามีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก นักศึกษามีความคิดเห็นว่าการเรียนโดยใช้สื่อวิดีโอช่วยให้นักศึกษาได้ใช้ความคิด วิเคราะห์ และเข้าใจกลยุทธ์การตลาดมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างมากหากผู้สอนใช้สื่อวิดีโอกับการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ ที่มีเนื้อหาการเรียนที่เหมาะสม ส่วนด้านก่อนเข้าเรียนวิชากลยุทธ์การตลาด นักศึกษามักจะทบทวนเนื้อหาบทเรียนล่วงหน้าเสมอ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แสดงว่าผู้เรียนไม่ค่อยขยันหมั่นเพียรในการเรียน ซึ่งนักศึกษากลุ่มนี้จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเจตคติ ด้านความพยายาม ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ให้นักศึกษาตระหนักในการวางแผนทางด้านการเรียน มีความมุ่งมั่น มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนมากขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อวิดีโอ สามารถสร้างความพึงพอใจให้ผู้เรียนทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจในเนื้อหาของบทเรียนมากขึ้น ซึ่งน่าจะนำไปใช้กับวิชาอื่น ๆ อันจะทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจ มีความสนใจในรายวิชานั้น ๆ มากขึ้น

บรรณานุกรม

- กาญจนา วัฒนา. การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน. สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2544.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). **ความพึงพอใจ**. ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542
(หน้า 775). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์.
- ประเภทและคุณสมบัติของสื่อการสอน**. สืบค้นจาก <http://th.wikipedia.org/wiki>
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ**. สืบค้นจาก www.moe.go.th/main2/plan
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. **หลักสูตรการอาชีวศึกษา**. สืบค้นจาก
<http://bsq.vec.go.th/course/course.html>
- สื่อวิดิทัศน์กับการเรียนการสอน**. สืบค้นจาก
202.44.14.13/krugong/TeachTV/Videoin%20Education.ppt
- Wolman, B. B. (1973). **Dictionary of behavioral science** (1st ed.). New York: Van
Norstrand.
- Hornby, A. F. (2000). **Advance learner's dictionary** (6th ed.). London, England: Oxford
University.
- Quirk, R. (1987). **Longman dictionary of contemporary English** (2nd ed.). London,
England: Richard Clay Ltd.